

**Syö marjoja
2 dl joka päivä**

**Luonnontuotteiden käyttö
elintarvikkeissa
Simo Moisio
ARKTISET AROMIT ry**

Luonnontuotteiden mahdollisuudet

- Marjoja vuosittain 100 kg jokaiselle suomalaiselle, sato 500 – 1 000 miljoonaa kiloa
- Sieniä hyvänä vuonna 200 kg jokaiselle Suomalaiselle, sato 1 000 miljoonaa – 2 000 miljoonaa kiloa
- Yrttejä, joista pääosa vapaasti poimittavissa
- Erikoisluonnontuotteita: mahla ym. puiden sivutuotteet

Luonnontuotealan vahvuudet

- Ympäristöystävällisyys ja alhainen hiilijalanjälki
- Raaka-aineiden terveellisyys
- Suomen luonnon puhtaus
- Lähiruokaa, jokamiehenoikeudet
- Runsas raaka-aineen määrä
- Pitkä perinne ruokakulttuurin osana
- Työllistävyys syvällä maaseudulla

Luonnontuotealan ongelmat

- Suuret satovaihtelut
- Alhainen jalostusaste
- Laaja kotitalouspoiminta vähentää yritysten toimintamahdollisuuksia
- Yrittäjien ikääntyminen ja tietotaito
- Poimijapula, maaseudun autioituminen
- Nuoret kuluttajat: talteenotto ja käyttöperinteen jatkuminen
- Jokamiehen oikeuksien rikkomukset

Marjat ja marjatuotteet nykytilanne

- Marjasektorin tilanne on parantunut viime vuosina. Ulkomaiset poimijat turvanneet raaka-aineen saantia.
- Viime kesänä marjatukkurit ostivat:
  - mustikkaa 6 milj. kg
  - puolukkaa 8 milj. kiloa
  - muita marjoja 0,2 milj. kg
- Torikauppa- ja suoramyynänti mukaan laskettuna kokonaismäärä yltää noin 17 milj. kiloon
- Kokonaisostomäärä oli viime kesänä 1970-luvulta alkaneen tilastohistorian toiseksi korkein . Vain tilastoinnin ensimmäisenä vuonna 1977 korkeampi 15,4 milj. kg

Marjat ja marjatuotteet nykytilanne

- Suomalainen elintarviketeollisuus käyttää:
  - metsämarjoja runsaat 4 milj. kiloa; josta mustikkaa yli 2, puolukkaa yli 1,3, karpaloa n. 0,8 ja lakkaa 0,1 milj. kg
  - puutarhamarjoja runsaat 8 milj. kg, josta mansikkaa 3,5, vadelmaa 2,1, mustaherukkaa 2,0 ja muita puutarhamarjoja vajaa 0,5 milj. kiloa
  - Lisäksi elintarvikkeiden pienjalostajat käyttävät metsämarjoja noin 1 milj. kiloa
- Metsämarjoilla on pysyvä vientitarve:
- mustikkaa viedään 3-5 milj. kg Kiinaan, Japaniin, Saksaan, Itävaltaan, Ranskaan, Etelä-Koreaan jne.
- puolukkaa viedään 3-5 milj. kiloa Saksaan, Itävaltaan ym. Keski-Eurooppaan ja Aasiaan

Luonnontuotteiden markkinatilanne

- 1. Mustikka:** Kysyntä ja vienti kasvaa edelleen
- 2. Puolukka:** Kysyntä ja vienti kasvaa vähitellen
- 3. Variksenmarja:** Kysyntä kasvaa hitaasti
- 4. Lakka:** Marjaa ei riittävästi saatavilla yrityksille
- 5. Karpalo:** Raaka-aine ja tuotteet pääosin tuodaan
- 6. Tyrni:** Teollisuusyritykset käyttävät tuontiraaka-ainetta, pienyritykset kotimaista
- 7. Erikoismarjat:** Metsävadelma ei yrityskäyttöä, viljelty vadelma tuodaan, juolukka vähäinen käyttö, mesimarja saatavuus vähäistä
- 8. Sienet:** Herkkutatin kysyntä hyvä. Muita kantarelli, suppilovahvero, mustatorvisieni, rouskut, korvasieni, tuoksuvalmuska
- 9. Yrtit** Villiyrttien kysyntä kasvaa ravintoloissa ja hortoiluharrastus kotitalouksissa kasvaa

- **Mehuvalmisteet:** Shot -tyyppiset juomat, juotavat välipalat kasvussa, pienpakkaukset yleistyvät, muita tiivisteet, nektarit, marja-hedelmä-vihannesjuomat
- **Hillot/hyytelöt:** Vähäsokeriset tuotteet kasvussa
- **Kuivat tuotteet:** Marjajauheet, -rouheet, kuivatut marjat, pähkinä-marjatuotteet?
- **Ravintolisät:** Mustikka-, karpalo, tyrni suosituimpia
- **Marja-viljatuotteet:** Marjasnaksit, -myslit, -murot, -leivät, leivonnaiset, konditoriatuotteet, patukat jne.
- **Marjajälkiruoat, lisäkkeet:** Kiisselit, keitot, soseet, kastikkeet, siirapit, marjajääkuutiot, marjaviinietikat ym.

- **Marja-maitotuotteet:** Juotavat jogurtit, smoothiet, sorbetit jne.
- **Energia- ja urheilujuomat:** Ei juuri Suomessa, raaka-ainetiedusteluja lähinnä ulkomailta
- **Marjakarkit:** Marmeladimakeiset, marjaksylitolipastillit, marjasuklaat, marjapurukumit
- **Marja-lihatuotteet:** Suomessa ei juurikaan, mahdollisuuksia löytyy tuotekehitykselle
- **Marja-kalatuotteet:** Ei juuri Suomessa, marinadit, kastikkeet ym.
- **Marja-alkoholituotteet:** Marjaliköörit, -oluet (ei Suomi), -viinit jne
- **Pakastetut marjat ja marjasekoitukset kuluttajapakkauksissa**

Mitä laajempi tuotevalikoima – sitä suurempi kokonaiskulutus!

Sienet elintarvikkeissa

From Nature to You
Berries Mushrooms Herbs

- Pakastetut sienet
- Kuivatut sienet
- Sienisalaatit
- Sienikastikkeet
- Etikkasienet, sienimarinadit
- Sienisäilykkeet
- Sienipikkelssit ja -hillokkeet
- Sienikeittoaineokset, sieni-yrtti- ja sieni-kasviskeittoaineokset
- Suolatut sienet

Tuotekehityksellä on tarvetta monipuolista tuotevalikoimaa

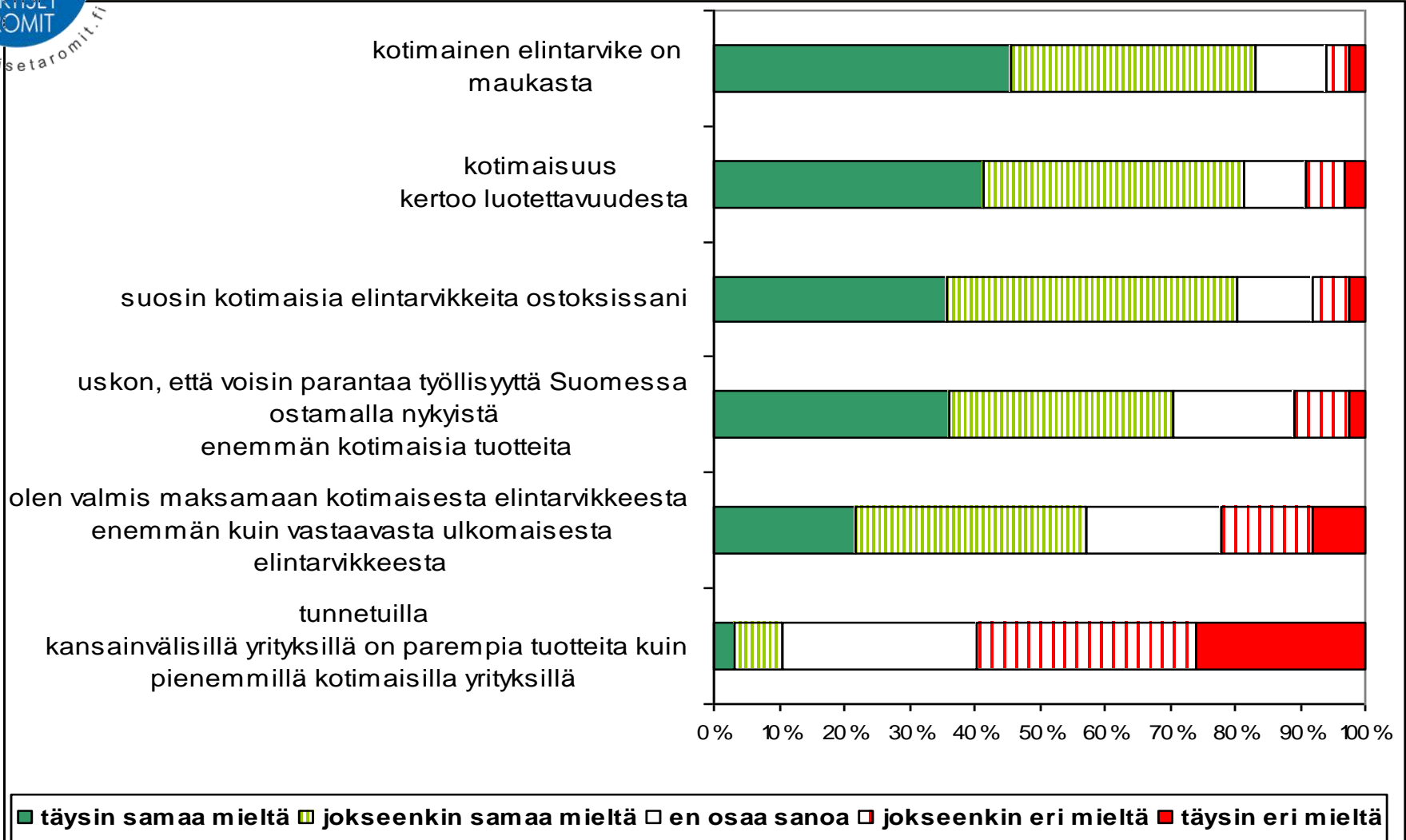
Yrtit elintarvikkeissa

From Nature to You
Berries Mushrooms Herbs

- Kuivatut yrtit
- Yrttijuoma- ja -teeainekset
- Viherjauheet
- Yrttimausteet ja mausteseokset
- Yrttihiyytelöt ja siirapit
- Yrttimakeiset
- Yrttiuutteet, eteeriset öljyt, ravintolisät/luontaistuotteet
- Yrtti-marjajuomat, yrttiliköörit
- Kasvussa mm. nokkonen, maitohorsma, marjojen lehdet, voikukka, kuusenkerkkä, vuohenputki, väinönputki

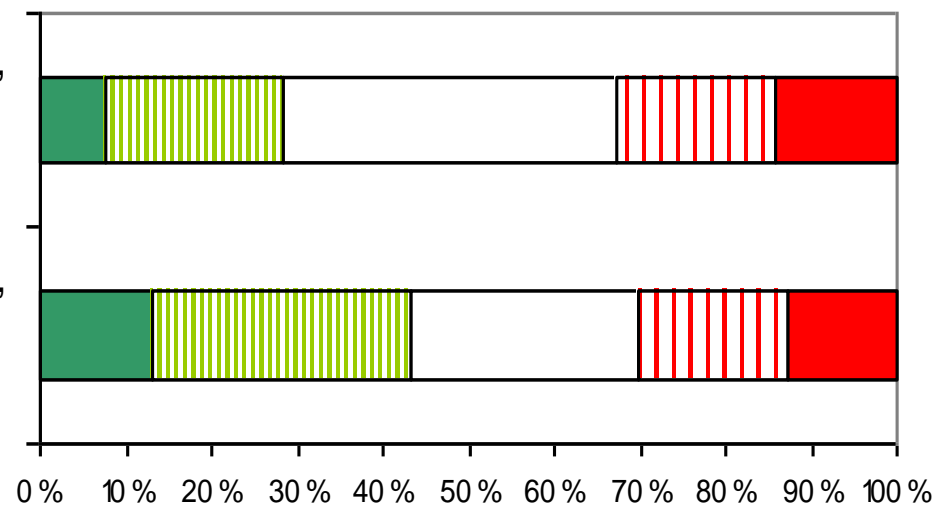
Tuotekehityksellä on tarvetta monipuolista tuotevalikoimaa

Mitä mieltä kotimaisesta

tulevaisuudessa tulen ostamaan luonnonmarja-,
sieni- ja
yrttituotteita nykyistä enemmän

ostaisin enemmän marja-, sieni- tai yrttituotteita,
jos ne olisivat näkyvämmiin
esillä

■ täysin samaa mieltä   ■ jokseenkin samaa mieltä   □ en osaa sanoa   □ jokseenkin eri mieltä   ■ täysin eri mieltä